

УДК 81:81.111

DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2020-8.31>

МІКРОРІВНЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО БАГАТОМОВНОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА

Черниш Оксана Андріївна

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики

Державного університету «Житомирська політехніка»

вул. Чуднівська, 103, Житомир, Україна

Статтю присвячено розгляду особливостей мікрорівневої організації електронного багатомовного термінологічного словника. У науковій розвідці уточнено поняття “словник”, під яким розуміють особливий лінгвістичний жанр, покликаний задовольнити професійні потреби користувачів, надаючи релевантну лінгвістичну інформацію про необхідну лексичну одиницю. Наголошено на важливості укладання саме електронних багатомовних термінологічних словників, які оптимізують термінологічні системи різних наукових галузей, сприяють покращенню міжнародної наукової співпраці та фасилітують науково-технічний прогрес у суспільстві. Розглянуто композиційні складові словника, а саме його макрота мікроструктуру. Визначено поняття “словникова стаття”, під яким вбачають джерело інформації, що розкриває сутнісні характеристики слова, його контекстні, парадигматичні та синтагматичні зв'язки, стилістичні та функціональні особливості, а також дериваційний потенціал. Висвітлено історію досліджень словникової статті та підходів до лінгвістичного опису мовних одиниць. Наведено типи словникових статей, наголошено на особливостях однокомпонентних, двокомпонентних та багатослівних інформаційних словникових статтях. Визначено, що словникові статті електронного багатомовного термінологічного словника належать до багатослівних інформаційних лексикографічних статей. Представлено вимоги до укладання електронного багатомовного термінологічного словника. Проаналізовано лексикографічні, лінгвокогнітивні та лінгвістичні принципи організації інформації у термінологічних лексикографічних виданнях. Акцентовано увагу на важливості їх дотримання при укладанні електронних багатомовних термінологічних словників. Відзначено важливість врахування протиріч представлення мікрорівневої організації зазначеного типу лексикографічних видань. Наголошено на мовних параметрах у залежності від прагматичної установки лексикографічного видання. Прагматична установка враховує об'єкт лексикографування, що визначає контент словника; обсяг лексикографування, що передбачає здійснення релевантного лінгвістичного опису мовної одиниці, а також адресата електронного багатомовного термінологічного словника, що має на меті врахувати особливості пересічного користувача. Запропоновано загальну модель мікрорівневої організації електронного багатомовного термінологічного словника. Зазначено перспективи подальших наукових розвідок, які вбачаються у дослідженні специфіки роботи з оцифруванням мовних даних.

Ключові слова: мікрорівнева організація словника, словникова стаття, багатомовний термінологічний словник, лексикографія, параметр, квант інформації.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. В умовах постійного інтенсивного розвитку міжнародної наукової співпраці принципового значення набуває оптимізація термінологічних систем різних галузей наук. Відтак особливої ваги набуває необхідність створення термінологічних словників. Словник вважається особливим лінгвістичним жанром, в усій сукупності його протиріч, зокрема у мовленнєвій неприродності жанру, умовності, зумовленій диктатом слова [2, 201].

Зважаючи на цілковиту діджиталізацію та інформатизацію суспільства, актуальним вбачається створення саме електронних багатомовних термінологічних словників. Електронні багатомовні термінологічні словники покликані задовольнити спеціалізовані потреби користува-

чів, що належать до різноманітних лінгвокультурних середовищ та потребують вичерпного спектру лінгвістичної інформації. Наразі актуальність цих словників є безсумнівною, оскільки саме вони були, є і будуть тими джерелами, які цілком відповідають професійним потребам користувачів різноманітних лінгвокультурних середовищ та надають релевантну лінгвістичну інформацію про необхідну лексичну одиницю, зокрема семантику слова та параметри його функціонування у системі мови. Відтак словник моделює мовну систему та надає користувачеві вільний доступ до неї [13, 43].

Електронні багатомовні термінологічні словники сприяють розвитку галузей знань та фасилітують міжнародне спілкування у різних сферах діяльності [3, 193]. Вони допомагають сформувати мовну компетенцію фахівців,

допомагають оновити галузеву термінологію та слугують доступом до наукових інформаційних джерел.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Уперше до питання особливостей побудови словникової статті зверталися ще в 14 – 15 ст. при аналізі дистинктивних особливостей англо-латинських глосаріїв, у яких надано детальний опис орфографічного та семантичного параметрів лексичних одиниць. З часом в англо-латинських словниках з'являється граматичний коментар та ілюстративний супровід слова, а також наголошується на його комбінаторних характеристиках. До кінця 16 століття словникова стаття набуває чітко визначеної структури та передбачає врахування орфографічних, орфоепічних, граматичних та семантичних особливостей слова [17, 178]. Особливої ваги набуває етимологія слова, яка знаходиться повноцінне представлення у словнику С. Джонсона "A Dictionary of the English Language", датованого 1755 роком. У цьому лексикографічному довіднику також зазначаються орфографічні, орфоепічні, граматичні, семантичні, словотвірні, синтаксичні, стилістичні та ілюстративні особливості мовних одиниць. Логічно вибудована структура та детальна система поміток зробили цей словник найбільш ґрунтовним лексикографічним виданням [20, 2]. Поступово мікроструктура словника набуває уніфікованого вигляду, що дозволяє цілком влучно розкрити внутрішню організацію мовної одиниці, її формальні, граматичні та комбінаторні особливості, що відчутно сприяє системній організації словникового складу мови.

Наразі питання особливостей побудови словникової статті досліджується знаною когортою зарубіжних та українських мовознавців, зокрема Ю. Д. Апресяном, В. В. Виноградовим, І. А. Воронцовою, А. С. Гердом, С. В. Гриньова-Гриневичем, П. М. Денисовою, В. В. Дубічинським, О. С. Глебовським, Ю. М. Карауловим, І. М. Магідовою, Н. Б. Мальцевою, М. В. Моїсеєвою, В. В. Морковкіною, Л. П. Ступіним, В. Д. Табанаковою, Н. В. Шведовою, Л. В. Щербою, Н. Bejoint, M. Benson, M.C. Cubillo, S. Gramley, F. Hausmann, B. Svensen, C.M. Vries, R.A. Wells та іншими. Однак з огляду на постійний інтенсивний розвиток терміносистем у контексті науково-технічного прогресу та цілковитої інформатизації суспільства існує нагальна необхідність докорінного вивчення та переосмислення питань структурування словникової статті, а також систематичного вдосконалення методів лексикографічної інтерпретації, зокрема на макрорівні словника.

Формулювання мети і завдань статті. Відтак *метою* цієї наукової розвідки є аналіз особливостей мікроструктури багатомовного термінологічного словника, тобто специфіки його мікрорівневої побудови. Мета статті передбачає вирішення супутніх *завдань*, а саме уточнення дефініції поняття «словник», розгляд композиційних складових словника, встановлення принципів організації інформації у термінологічному лексикографічному виданні та структури його окремих фрагментів, а також наведення загальної моделі мікрорівневої організації електронного багатомовного термінологічного словника.

Виклад основного матеріалу. Під словниковою статтею вбачають самостійну словникову одиницю певної лексикографічної праці, яка відповідає загальній структурі цього типу словника та характеризується відповідним представленням інформації, способом оформлення, окресленням семантичних зв'язків, граматичними, синтаксичними та стилістичними ремарками тощо [14, 20]. Це джерело різноманітної інформації, покликаної розкрити сутнісні характеристики слова, його оточення, контекстні, парадигматичні та синтагматичні зв'язки слова, його стилістичні та функціональні особливості, дериваційний потенціал тощо [19].

Основне завдання словникової статті полягає у наданні вичерпної інформації про термінологічну лексему у стислій та лаконічній формі, зокрема, зважаючи на тип словника, доречно вказати спосіб термінологізування слова; проілюструвати лексичні зв'язки з іншими словами у контексті творів різних жанрів; зазначити походження слова, частоту його використання та географію поширення тощо. Однак варто пам'ятати, що надання надлишкової інформації може значно обтяжити словникову статтю, а відтак перешкоджати сприйняттю інформації. Відповідно обсяг словникової статті залежить від типу лексикографічної одиниці, її семантичних особливостей, сфер її функціонування та може варіюватися від невеличкого допису до декількох сторінок глибокого наукового дослідження.

Відповідно до призначення словника розрізняють декілька типів словникових статей [14, 19], а саме:

– однокомпонентні, які надають вичерпну інформацію про поодинокі лексеми. Однокомпонентні словникові статті є характерними для орфографічних, морфемних, словотвірних, орфоепічних, акцентуаційних тощо словників;

– двокомпонентні, які притаманні перекладним двомовним загальноосвітнім та спеціалізованим термінологічним словникам;

– багатослівні інформаційні, що переважають у тлумачних та енциклопедичних словниках, галузевих та лексикографічних довідниках тощо.

Під структурою словника розуміється мережа багатовимірних зв'язків та їх сукупностей [9, 6]. Відтак у будові будь-якого словника, електронного багатомовного термінологічного зокрема, умовно розмежують два взаємозалежних та взаємопов'язаних рівні – макрота мікроструктуру. Макроструктура охоплює словник в цілому. Мікроструктура дотична до рівня словникової статті, основним завданням якої є вичерпний опис лексичної одиниці в усіх різноманітних проявах її функціонування у мові. Відповідно словникова стаття розуміється як організована сукупність лексикографічних параметрів [4, 26], відповідних квантів інформації про мовну структуру [10, 146]. Кількість мовних параметрів не є сталою, а залежить від типу та прагматичної установки словника, яка передбачає [4, 26]:

– об'єкт лексикографування, що детермінує склад і межі словника;

– обсяг лексикографування, який визначає добір релевантної лінгвістичної інформації про мовну одиницю;

– адресат словника, що потребує врахування вікової та освітньої детермінанти середнього користувача.

Відтак виділяють обов'язкові та факультативні параметри [16, 23]. Обов'язковими параметрами вважають орфографічний, акцентологічний, орфоепічний, граматичний, стилістичний, семантичний, ілюстративний, нормативний, словотворчий, а факультативними – етимологічні, статистичні, тематичні, асоціативні, лінгвокраїнознавчі й бібліографічні відомості тощо.

Натомість будь-яка словникова стаття містить шість основних квантів (типів інформації), а саме: форма слова; морфологія; семантика; прагматика; комунікативні властивості; синтактика [1, 67]. Основним квантом є семантичний, а отже, принципово важливою частиною словникової статті є представлення дефініції словникової одиниці. Дефініція покликана повною мірою розкрити систему значень слова за допомогою вичерпного подання логічно організованого лексичного матеріалу. Від правильності наведення визначення залежить відображення семантичної структури слова.

Лексикографічне конструювання словникових статей повинне відповідати певним лексикографічним, лінгвокогнітивним та лінгвістичним принципам. До лексикографічних принципів належать: – послідовність лекси-

кографічних творів [8, 50], їх традиційність [7, 207]. Відтак загальноприйнятими є алфавітний, алфавітно-гніздовий та ідеографічний принципи організації лексичного матеріалу. Термінологічним словникам, як правило, притаманний алфавітний принцип, що є найзручнішим у користуванні; – прагматизм [6, 21]; – теоретична й практична площини лексикографічних творів [8, 51] або принцип відносності та орієнтованості на адресата [7, 207]; – принцип економії, ефективності та повноти надання інформації про лексичну одиницю [7, 207]. Лінгвокогнітивні принципи конструювання словникових статей передбачають експланаторність [11, 14] та експансіонізм [12, 207]. Лінгвістичні принципи представлені системністю [18, 130] в окресленні змісту словникової статті та нормативністю у відборі та наведенні мовного матеріалу [8, 51].

При створенні словникової статті також важливо враховувати низку чинників, серед яких особливо значимими є однотипність та однотипність словникових статей однієї частини мови. Отже, словникові статті із реєстровим словом однієї частини мови повинні мати однакову структуру та сутність за наповненням.

Представлення мікрорівневої організації словників не позбавлене протиріч, серед яких як основні виділяють [19, 7]:

– масштабність завдань словникової статті за лаконічності самого жанру;

– «класоцентризм» мови на противагу «лексоцентризму» словникової статті;

– взаємозв'язок сталих особливостей у слові та їх штучне розмежування у словниковій статті;

– динамічна природа слова та його статичне представлення;

– неможливість достеменного співставлення та поєднання позиції словника та інтересів, очікувань користувача.

Таким чином, мікрорівнева організація електронного багатомовного термінологічного словника вимагає врахування зазначених особливостей та протиріч, що сприятиме якісному представленню термінологічних лексем.

Мікрорівнева організація термінологічна лексикографічного видання зазвичай включає заголовок словникової статті, окреслення граматичних і семантичних особливостей терміна, частотність вживання термінологічної одиниці, її стилістична забарвленість та походження [15, 78]. Однак варто зазначити, що граматична та стилістична характеристики переважно нівелюються.

Заголовок словникової статті називають реєстровим словом [14, 17]. Реєстрове слово

репрезентує суть явища або поняття, про яке зазначається у тексті словникової статті, та може бути виражене: – словом у вихідній граматичній формі з вказівкою щодо форми окремих відмінків, наголосом тощо; – словосполученням; – фразеологізмом; – аббревіатурою; – окремою морфемою; – формулою або знаком, зокрема у спеціальних довідниках та словниках скорочень.

Принципового значення набуває визначення термінологічної одиниці, яке має бути доволі чітким і відносно лаконічним та відповідати задалегідь встановленій системі параметрів для кожного виду поняття [3, 53].

Ефективність термінологічного словника досягається за рахунок дотримання відповідних вимог при його укладанні, зокрема [5, 61]:

– термінологічний словник повинен мати прийнятний обсяг спеціалізованої лексики відповідної галузі знань;

– словник повинен надавати вичерпну, позбавлену протиріч інформацію про зазначені термінологічні одиниці;

– лексикографічне видання цього типу не повинно містити надлишкової інформації, що значно збільшує обсяг статті й відповідно сповільнює та утруднює пошук необхідної термінологічної лексеми;

– побудова типових словників має бути уніфікованою, що полегшить використання одночасно декількох словників;

– організація словника повинна чітко відповідати його прагматичній установці, тобто не суперечити призначенню словника.

За особливістю наведення інформації електронні багатомовні термінологічні словники дотичні до енциклопедичних видань, а саме надають переважно опис предметів та явищ відповідної наукової галузі, побічно зазначаючи мовні характеристики термінологічних одиниць [15, 79]. Крім того, електронним багатомовним термінологічним словникам притаманна відмінна мікроструктура. Словникова стаття у зазначеному типі словника, як правило, представлена у вигляді таблиці, стовпчики якої відповідають заявленим мовам, а рядки ста-

Таблиця 1

Модель мікрорівневої організації електронного багатомовного термінологічного словника

Брендинг (укр.) [брендінг]	Брендинг (русс.) [бр'єн'дінг]	Branding (Eng) ['brændɪŋ]
<i>іменник, чоловічий рід, неістота</i>	<i>существительное, неодушевленное, мужской род</i>	<i>noun, uncountable</i>
називний: брендинг	именительный: брендинг	type: abstract
родовий: брендингу	родительный: брендинга	gender: neutral
давальний: брендингу, брендингові	дательный: брендингу	case: nominative
знахідний: брендинг	винительный: брендинг	
орудний: брендингом	творительный: брендингом	
місцевий: брендингу, брендингові	предложный: брендинге	
кличний: брендингу		
Брендинг – це процес формування бренда з використанням комплексу маркетингових комунікацій, спрямований на диференціацію товару і формування його унікального образу [Ястремська 2013, с. 31]. Основні етапи брендингу (...)	Брендинг – это весь маркетинговый процесс создания (разработки) бренда, его регистрация, управление, продвижение и развитие. Процесс брендинга должен носить стратегический и целостный характер; должен сосредотачиваться на создании образа бренда, для чего все маркетинговые усилия должны быть объединены [Карпова 2011, с. 28-36] (...)	Branding is a management perspective that focuses on shaping the perceived value of the product as found in society [Holt 2002]. Branding is a form of rhetoric – an instrument to persuade people to think differently. Branding can create considerable value. But it can also be used in an exploitative manner. For branding to be a benevolent activity, four conditions need to hold (...)

новлять саму статтю (див. Табл.1). Словникова стаття може містити наочність у вигляді спеціальних креслень, малюнків, фотографій тощо.

У запропонованому електронному багатомовному термінологічному словнику вважаємо за необхідне окреслити термінологічні одиниці у галузі лінгвістики, економіки, інформаційних технологій, інженерії, бухгалтерського обліку та аудиту, а також екології та права. Такий словник належить до тлумачно-перекладних термінологічних словників, оскільки надає у вигляді мінітексту відомості щодо дефініції заголовної одиниці (словниці), особливостей використання реєстрової одиниці тощо. Усі тлумачення термінологічних одиниць доцільно супроводжувати посиланнями на літературні джерела, а саме монографії, наукові праці провідних учених, фахівців-практиків і фахівців-теоретиків, галузеві енциклопедії, а також вторинні документи (анотації, описи винаходів тощо).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, мікрорівнева організація електронного багатомовного термінологічного словника є результатом глибокого теоретичного аналізу та осмислення. Упорядкування словникової статті вимагає ґрунтовного дослідження особливостей використання відповідної термінологічної одиниці, а також багаторазової перевірки, уточнення та доповнення її контенту. Необхідною умовою є сумлінне дотримання принципів побудови словникової статті, що робить словник зручним у користуванні. Достеменно врахування усіх зазначених принципів та особливостей мікрорівневої побудови зазначеного типу лексикографічного видання сприятиме досконалому представленню інформації а, отже, підвищить інформативність та цінність термінологічного словника. Перспективу подальших досліджень вбачаємо в окресленні специфіки роботи з оцифрування мовних даних.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апресян Ю.Д. Интегральное описание языка и толковый словарь. *Вопросы языкознания*. 1986. № 2. С. 57-71.
2. Бабенко Н.С. Лексикография и ее связь с языковым сознанием (размышления германиста). *Общение. Языковое сознание. Межкультурная коммуникация*: сб. статей. Институт языкознания РАН. Калуга: КГПУ им. К.Э. Циолковского, 2005. С. 200-205.
3. Герд А.С. К определению понятия «словарь». *Проблемы лексикографии*: сб. статей. СПб.: СПГУ, 1997. С. 191-203.
4. Голуб Ю.І. Специфіка мікрорівневої організації англословних тлумачних словників. *Нова філологія*. 2012. № 51. С. 25-28.
5. Гринев-Гриневич С.В. Введение в терминографию: Как просто и легко построить словарь. Москва: Книжный дом «Либроком», 2009. 224 с.
6. Девкин В.Д. Очерки по лексикографии. М.: Прометей, 2000. 395 с.
7. Денисов П.Н. Лексика русского языка и принципы ее описания. М.: Русский язык, 1980. 253 с.
8. Дубичинский В.В. Лексикография русского языка. М.: Наука, 2008. 432 с.
9. Каллибекова Г.А. Проблемы учебной лексикографии. Нукус: «Каракалпакстан», 1991. 48 с.
10. Караулов Ю.Н. Русский язык. Проблемы художественной речи. Лексикология и лексикография. М.: Наука, 1981. С. 135-153.
11. Кубрякова Е.С. Начальные этапы становления когнитивизма: лингвистика – психология – когнитивная наука. *Вопросы языкознания*. 1994. № 4. С. 3-15.
12. Кубрякова Е.С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века. М.: РГУ, 1995. С.149-238.
13. Мейзерська І.В. Принципи організації мікроструктури словникової статті в англійських навчальних тлумачних словниках. *Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ Серія Філологічна. Педагогіка. Психологія*. Випуск 30. 2015. С. 42-48.
14. Полюга Л. Структура і функції словникових статей у лексиконах різних типів. *Українська історична та діалектна лексика*: зб. наук. Праць. Львів, 2003. Вип. 3. С.16-23.
15. Рижкова В.В., Величко А.М. Актуальні проблеми прикладної лексикографії: специфіка укладання друкованих термінологічних словників вузької спеціалізації (галузь авіаційного двигунобудування). *Гуманітарний часопис*. 2016. № 3. С. 75-82.
16. Сорокалетов Ф.П. О словаре современного русского литературного языка. *Национальная специфика языка и ее отражение в нормативном словаре*: сб. статей. М.: Наука, 1988. С. 20-25.
17. Ступин Л.П. Эволюция словарной статьи в истории английской лексикографии. *Вопросы структуры английского языка в синхронии и диахронии*. Вып.4: Взаимодействие языковых структур в системе. Л.: Изд-во ЛУ, 1980. С.175-184.
18. Тарнавська Т.В. Генеза поняття “система”: історичний огляд. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2011. Вип. 6. С. 129-139.

19. Шведова Н.Ю. Парадоксы словарной статьи. *Национальная специфика языка и ее отражение в нормативном словаре*: сб. статей. М.: Наука, 1988. С. 6-11.

20. Vries C.M. In the tracks of a lexicographer: Secondary documentation in S. Johnson's "Dictionary of the English language" (1755). Proeshrift. Leiden, 1994. 348 p.

REFERENCES

1. Apresyan Yu.D. (1986). Integral'noe opisanie yazyka i tolkovyj slovar' [Integral description of the language and explanatory dictionary]. *Voprosy yazykoznanija*. № 2. S. 57-71. [in Russian]

2. Babenko N.S. (2005). Leksikografiya i ee svyaz' s yazykovym soznaniem (razmyshleniya germanista) [Lexicography and its connection with linguistic consciousness (reflections of a Germanist)]. *Obshchenie. Yazykovoie soznanie. Mezhhkul'turnaya kommunikaciya*. Sb. statej. Institut yazykoznanija RAN. Kaluga: KGPU im. K.E. Ciolkovskogo. S. 200-205. [in Russian]

3. Gerd A.S. (1997). K opredeleniyu ponyatiya "slovar'" [To the definition of the term "dictionary"]. *Problemy leksikografii*. Sb. statej. SPB.: SPGU. S. 191-203. [in Ukrainian]

4. Holub Yu.I. (2012). Spetsyfika mikrorivnevoi orhanizatsii anhlomovnykh tlumachnykh slovnykiv. [Specifics of microlevel organization of English dictionaries]. *Nova filolohiia*. 2012. № 51. S. 25-28. [in Ukrainian]

5. Grinev-Grinevich S.V. (2009). Vvedenie v terminografiyu: Kak prosto i legko postroit' slovar'. [An introduction to terminography: a simple and easy way to build a dictionary]. Moskva: Knizhnyj dom "Librokom". 224 s. [in Russian]

6. Devkin V.D. (2000). Ocherki po leksikografii [Essays on lexicography]. M.: Prometej. 395 s. [in Russian]

7. Denisov P.N. (1980). Leksika russkogo yazyka i principy ee opisaniya. M.: Russkij yazyk. 253 s. [in Russian]

8. Dubichinskij V.V. Leksikografiya russkogo yazyka [Russian vocabulary and the principles of its description]. M.: Nauka, 2008. 432 s. [in Russian]

9. Kallibekova G.A. (1991). Problemy uchebnoj leksikografii [Problems of educational lexicography]. Nukus: "Karakalpakstan". 48 s. [in Russian]

10. Karaulov Yu.N. (1981). Russkij yazyk. Problemy hudozhestvennoj rechi [Problems of Russian artistic speech]. *Leksikologiya i leksikografiya*. M.: Nauka. S. 135-153. [in Russian]

11. Kubryakova E.S. (1994). Nachal'nye etapy stanovleniya kognitivizma: lingvistika – psihologiya – kognitivnaya nauka [The initial stages of cognitivism formation: linguistics – psychology – cognitive science]. *Voprosy yazykoznanija*. № 4. S. 3-15. [in Russian]

12. Kubryakova E.S. (1995). Evolyuciya lingvisticheskikh idej vo vtoroj polovine XX veka [Evolution of linguistics ideas in the second half of the XX century]. M.: RGU. S.149-238. [in Russian]

13. Meizerska I.V. (2015). Pryntsypy orhanizatsii mikrostruktury slovnykovoї stat'i v anhlis'kykh navchalnykh tlumachnykh slovnykakh [Principles of dictionary entry organization English educational explanatory dictionaries]. *Naukovyi visnyk kafedry Yunesko KNLU Serii Filolohichna. Pedahohika. Psykholohiia*. Vypusk 30. S. 42-48. [in Ukrainian]

14. Poliuha L. (2003). Struktura i funktsii slovnykovykh statej u leksykonakh riznykh typiv [Dictionary entry structure and functions in lexicons of different types]. *Ukrainska istorychna ta dialektna leksyka: zb. nauk. Prats*. Lviv. Vyp. 3. S.16-23. [in Ukrainian]

15. Ryzhkova V.V., Velychko A.M. (2016). Aktualni problemy prykladnoi leksykohrafii: spetsyfika ukhadannia drukovanykh terminolohichnykh slovnykiv vuzkoi spetsializatsii (haluz aviatsiinoho dvyhunobuduvannia) [Current problems of applied lexicography]. *Humanitarnyi chasopys*. № 3. S. 75-82. [in Ukrainian]

16. Sorokaletov F.P. (1988). O slovare sovremennogo russkogo literaturnogo yazyka [On modern Russian literary language dictionary]. *Nacional'naya specifiika yazyka i ee otrazhenie v normativnom slovare*: Sb. statej. M.: Nauka. S. 20-25. [in Russian]

17. Stupin L.P. (1980). Evolyuciya slovarnoj stat'i v istorii anglis'koj leksikografii [The evolution of dictionary entry in the history of English lexicography]. *Voprosy struktury anglis'kogo yazyka v sinhronii i diahronii*. Vyp.4: Vzaimodejstvie yazykovykh struktur v sisteme. L.: Izd-vo LU. S.175-184. [in Russian]

18. Tarnavska T.V. (2011). Heneza poniattia "systema": istorychnyi ohliad [The genesis of the concept "system": a historical overview]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka*. Vyp. 6. S. 129-139. [in Ukrainian]

19. Shvedova N.Yu. (1988). Paradoxes of a dictionary entry [Paradoxes of a dictionary entry]. *Nacional'naya specifiika yazyka i ee otrazhenie v normativnom slovare*: Sb. statej. M.: Nauka. S. 6-11. [in Ukrainian]

20. Vries C.M. (1994). In the tracks of a lexicographer: Secondary documentation in S. Johnson's "Dictionary of the English language" (1755). Proeshrift. Leiden. 348 p. [in English]

MICRO LEVEL ORGANIZATION OF ELECTRONIC MULTILINGUAL TERMINOLOGICAL DICTIONARY

Chernysh Oksana Andriivna

Candidate of Philological Sciences,

Associate Professor at the Department of Theoretical and Applied Linguistics

Zhytomyr Polytechnic State University

Str. Chudnivska, 103, Zhytomyr, Ukraine

The article studies the peculiarities of an electronic multilingual terminological dictionary micro level organization. The scientific research defines the concept of "dictionary", which means a special linguistic genre designed to meet the professional needs of its users, providing relevant linguistic information on the lexical unit required. The emphasis is placed on the importance of electronic multilingual terminological dictionary compilation. The dictionary optimizes terminological systems of various scientific fields and significantly contributes to international scientific cooperation thus facilitating scientific and technological progress in the society. The compositional components of the dictionary, namely its macro- and microstructure are considered. The concept of "dictionary entry" is defined as a source of information that reveals the essential characteristics of a word, its contextual, paradigmatic and syntagmatic connections, stylistic and functional features, as well as derivational potential. The article provides a historical overview of a dictionary entry genesis as well as approaches to language units' linguistic description. The types of dictionary entries are given, the peculiarities of one-component, two-component and multi-word information dictionary entries are highlighted. Electronic multilingual terminological dictionary entry is determined to belong to multi-word information lexicographic entries. The research presents the requirements for the electronic multilingual terminological dictionary compilation. It analyzes lexicographic, linguo-cognitive and linguistic principles of information organization in the multilingual terminological dictionary entry. The article emphasizes the importance of contradictions of micro-level organization representation. It also highlights the significance of language parameters depending on dictionary pragmatic reason. The pragmatic reason includes the object of lexicography, which determines the content of a dictionary; the volume of lexicography, which presupposes relevant language unit linguistic description, as well as the addressee of the electronic multilingual terminological dictionary, which implies average user characteristics. The article presents the model of the electronic multilingual terminological dictionary micro level organization. Prospects for further scientific research are seen in language data digitization study.

Key words: *dictionary micro level organization, dictionary entry, multilingual terminological dictionary, lexicography, parameter, information quantum.*